

Asia: VN/14432/2025

Valtioneuvoston asetus turkiseläinten hyvinvoinnista

Kohta 1

1 § Soveltamisala

-

Kohta 2

2 § Määritelmät

-

Kohta 3

3 § Turkiseläimen käsittely ja hoito

”Turkiseläin on totutettava käsittelyyn ja ihmisten läheisyyteen pennusta lähtien.”

Mitä ”totuttaminen” tarkoittaa? Voi tulkita haluamallaan tavalla.

”Niskapihtien käyttämistä ketun ja supikoiran kiinniottamisessa on vältettävä.”

Sana ”vältettävä” on epämääräinen ja sallii käytön melko helposti. Mielummin: ”kielletty, paitsi...”

Kohta 4

4 § Turkiseläinten ryhmäkasvatus ja sosiaaliset suhteet

”Eläimillä tulee olla kuulo- ja näköyhteys turkistilalla tai eläinsuojassa tapahtuvaan toimintaan...”

Perustelu puuttuu miksi tämä on tärkeää eläinten hyvinvoinnille.

Kohta 5

5 § Eläimen tuotantokykyyn vaikuttaminen

”Talviturkin kehittymisen aikaistaminen melatoniinilla on kielletty.”

Hyvä periaate, mutta voisi tarkentaa miten tätä valvotaan ja todetaan aineiden käyttö, jos niitä käytetään ilman dokumentaatiota tai epäsuorasti.

Kohta 6

6 § Ruokinta ja juotto

”Supikoiran talviunen aikainen... paastottaminen on sallittua...”

Eläinten ruokinta on toteutettava niin että ei synny ylipainoa eikä tarvetta paastottamiselle.

”...kolme kertaa päivässä...” veden tarjoaminen jäätymisolosuhteissa

Ei ota huomioon käytännön ongelmia, kuten veden jäätymistä nopeasti pakkasella. On luotava tekninen ratkaisu jatkuvan juomaveden takaamiseksi myös kovilla pakkasilla.

Kohta 7

7 § Eläimen hyvinvoinnin ja pitopaikan tarkastaminen

”...kuolleet eläimet poistettava viipymättä”

Termi viipymättä ei anna syytä aktiivisesti etsiä kuolleita eläimiä, vaan mahdollistaa sen että ne poistetaan sitten kun osuvat kohdalle

Kohta 8

8 § Eläinjalostus

”Pelokkaan ja aggressiivisen eläimen... käyttämistä siitokseen on vältettävä.”

Ilmaisuu ”vältettävä” on jälleen epämääräinen. Miksei kiellätä suoraan, jos vaikutukset eläinten hyvinvointiin ovat haitallisia?

Kohta 9

9 § Turkistilan yleiset vaatimukset

”...sivutuotteiden varastointi on järjestettävä siten, että niistä ei aiheudu vaaraa...”

Ei määritellä, mitä on ”vaara” eikä vaadita mitään konkreettista suojaustapaa. Mahdollistaa hyvin laajan tulkinnan, valvonta vaikeaa

Kohta 10

10 § Turkistilan aitaaminen ja karkuun päässeiden eläinten pyydystäminen

”...aidassa voi olla tilapäisesti aukkoja...”

Määritelmät ”tilapäisesti” ja ”lyhytaikaisesti” jäävät täysin auki. Mahdollistaa aukiolon kuukausiksi ilman rikkomusta, jos perustellaan ”laajennustyön” kestävyydellä.

”...loukut on tarkastettava kaksi kertaa päivässä.”

Tämä tarkastustiheys voi olla riittämätön eläinten hyvinvoinnin kannalta. Loukkujen käyttö tulisi yksiselitteisesti kieltää.

Kohta 11

11 § Eläinsuojan olosuhteet

”On huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta...”

Ei määrittele tarkkoja pitoisuusrajoja tai laitteistovaatimuksia. Käytännön toteutus jää epämääräiseksi.

Kohta 12

12 § Pitopaikan yleiset vaatimukset

”...rakenteet eivät saa aiheuttaa vaaraa...”

Liian yleinen. Voisi vaatia esim. standardien tai tarkastuskriteerien noudattamista.

Kohta 13

13 § Pitopaikan varusteet ja virikkeet

-

Kohta 14

14 § Voimaantulo

-

Kohta 15

15 § Siirtymäsäännökset

Osaa vaatimuksista lykätään jopa 11 vuotta, mikä vääjäämättä vaarantaa eläinten hyvinvoinnin. Siirtymät ovat yksiselitteisesti liian pitkiä.

Kohta 16

Liite 1 Minkki, hilleri ja soopeli

Kaikkien näiden kolmen näätäeläimen reviiri luonnossa on satoja, jopa tuhansia hehtaareja. Luonnollisia tarpeita kaikille kolmelle ovat myös pesänrakennus, monipuolinen saalistus sekä reviirin puolustus.

Minkki elää vesistöissä, eikä sille tarjota uintimahdollisuutta uudessakaan asetuksessa. Lisäksi minkki on lisätty kesällä 2025 EU:n haitallisten vieraseläinten listalle. Hillerin luonnollisia tarpeita on esimerkiksi piilopaikkojen etsiminen, yöaktiivisuus ja hajumerkkien jättäminen. Tarhaolosuhteissa se ei pääse toteuttamaan näitä.

Soopelin luonnollisia tarpeita on muun muassa puissa kiipeily ja metsässä liikkuminen.

Turkistarhat eivät pysty tarjoamaan näille eläimille niiden lajityypillisiä elinolosuhteita. Vaikka eläimet voivat lisääntyä ja elää tarhassa, niiden hyvinvointi jää kauas luonnollisesta tasosta.

Kohta 17

Liite 2 Kettu

Kettu on koiraeläin, jonka reviiri luonnossa on alueesta riippuen jopa satoja hehtaareja. Luonnolliset tarpeet kuten pesäkolojen ja -tunneleiden teko, saalistus ja ravinnon etsintä, pesänrakennus ja sosiaalinen vuorovaikutus eivät toteudu turkistarhaolosuhteissa. Kettu on luontaisesti utelias eläin, joka tutkii ympäristöään, tarvitsee erilaisia piilopaikkoja ja monipuolisia virikkeitä. Turkistarhat eivät pysty tarjoamaan ketuille niiden lajityypillisiä elinolosuhteita. Vaikka eläimet voivat lisääntyä ja elää tarhassa, niiden hyvinvointi jää kauas luonnollisesta tasosta.

Kohta 18

Liite 3 Supikoira

Supikoira on koiraeläin, jonka luonnollisiin tarpeisiin kuuluu tutkiminen, laaja reviiri sekä pesätunneleiden käyttö ja niiden kaivaminen. Supikoira on todettu yksiavioiseksi, ja sekä naaras että uros osallistuvat poikasten hoitamiseen aktiivisesti yhdessä. Luonnossa supikoira kaivaa maahan pesän ja nukkuu siellä talviunta noin neljä kuukautta. Luontainen talvehtimistarve ei toteudu

turkistarhoilla muun muassa siksi, ettei supikoira pääse rakentamaan pesää eivätkä valon ja lämpötilan säätely tarhoilla vastaa luonnon rytmiä.

Turkistarhat eivät pysty tarjoamaan supikoirille niiden lajityypillisiä elinolosuhteita. Vaikka eläimet voivat lisääntyä ja elää tarhassa, niiden hyvinvointi jää kauas luonnollisesta tasosta.

Voitte jättää lausuntonne myös tähän

Lausunto

Eläinoikeuspuolue toteaa turkisasetuksen olevan jyrkässä ristiriidassa sekä puolueen tavoitteiden, eläinoikeusjärjestöjen tavoitteiden, Euroopan Unionin eläinten hyvinvointia koskevien periaatteiden että itse eläinlain kanssa. Asetuksen ehdotukset ovat epämääräisiä ja niiden valvonta tulee olemaan vaikeaa. Asetuksen ilmeisenä tavoitteena on jatkaa turkistarhauksen nykyisiä käytäntöjä, eikä varmistaa turkiseläinten hyvinvointia. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen EFSA:n hiljattain julkaistun raportin mukaan eläinten kasvattaminen verkkopohjaisissa häkeissä turkikstuotannossa aiheuttaa eläimille vakavia hyvinvointiongelmia. EFSA:n esittää, että turkiseläinten kasvatus nykyisenkaltaisissa häkeissä tulisi lopettaa. Lausuntokierroksella oleva lakiluonnos ei ota huomioon EFSA:n esittämiä vaatimuksia eläinten olojen huomattavasta parantamisesta.

Eläinoikeuspuolue tavoittelee lajiriippumatonta oikeudenmukaisuutta. Siinä eläinyksilöllä lajista riippumatta on luovuttamattomia oikeuksia, kuten oikeus vapauteen, koskemattomuuteen, luonnolliseen elinympäristöön ja hoitoon. Asetus turkiseläinten hyvinvoinnista ei täytä näitä oikeuksia. Asetuksen luonnos on kirjoitettu turkistarhaajien näkökulmasta, ja siinä eläinyksilöiden todelliset lajityypilliset tarpeet jäävät näkymättömiin.

Turkisasetuksen luonnoksessa ei näy käsitystä eläinten mielellisyydestä, tuntevuudesta ja tietoisuudesta, jotka on eläintutkimuksen piirissä todettu kiistattomasti. Asetuksen mukaiset olosuhteet eivät täytä alkuunkaan eläinten lajityypillisiä tarpeita eivätkä siten voi taata eläinten hyvinvointia. §

Jo se asia, että turkistarhauksesta päädyttiin esittämään omaa asetusta eläinlain rinnalle, kertoo siitä että lainsäätäjät itsekin ymmärtävät turkistarhauksessa olevan suuria eettisiä ongelmia.

13 Euroopan Unionin maata on kieltänyt turkistarhauksen. Turkistarhausta ei enää harjoiteta muissa Pohjoismaissa eikä Baltian maissa. Euroopan Unionissa keskustellaan parhaillaan EU:n laajuisesta turkistarhauksen kieltämisestä.

Kansalaisten hyväksyntä turkistarhauksen jatkamiselle on pientä niin Suomessa, Euroopassa kuin maailmanlaajuisesti. Suomalaisten suuri enemmistö haluaa kieltää turkistarhauksen, ja se, että

lainsäätäjät toimivat turkistarhauksen edunvalvonnan äänitorvena, rapauttaa luottamusta demokratiaan. Eettisten syiden lisäksi turkistuotannon alasajon puolesta puhuvat ympäristösyyt, terveyssyyt ja taloudelliset syyt, joista eri toimijat, järjestöt ja viranomaiset ovat huomauttaneet.

Taloudellisia edellytyksiä turkistarhauksen jatkamiselle ei ole ollut enää vuosikausiin, sillä niiden kysyntä globaalisti on vähentynyt jo pitkään. Turkistarhaus pysyykin Suomessa kannattavana enää mittavilla verotuilla. Turkisalan työllistävä vaikutus on vähäinen.

Eläinoikeuspuolue vaatii, että turkistarhaus kielletään Suomessa nopealla aikataululla ja että turkistarhaajien kouluttamiseen uusille aloille ohjataan rahoitusta.

Kaski Sanna
Eläinoikeuspuolue